

Proves d'Accés a la Universitat. Curs 2010-2011

Història de la filosofia

Sèrie 2

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B).

Opció A

Imaginem-nos «l'enemic» tal com el concep l'home del ressentiment. En això consisteix precisament el seu acte, la seva creació: ell ha concebut «l'enemic pervers», *el pervers* per antonomàsia, i aquest és de fet el seu concepte fonamental, a partir del qual s'imagina com a imatge invertida i contraposada un «home bo»..., que és ell mateix!

En l'home noble s'esdevé exactament el contrari: concep la idea fonamental de «bo» d'una forma prèvia i espontània, és a dir, a partir de la seva pròpia persona, i només a partir d'això es fa una idea d'allò que és «dolent». Aquest concepte de «dolent» d'origen noble i aquella idea de «pervers» sorgida de la bóta de cervesa que és l'odi insaciable—el primer concepte és una creació posterior, una cosa secundària, un color complementari, mentre que el segon concepte és quelcom d'original, el començament, l'acte veritable dins la concepció d'una moral dels esclaus— són molt diferents, per bé que ambdós termes, «dolent» i «pervers», es contraposin en aparença a la mateixa idea de «bo». Tanmateix, la idea de «bo» no és la mateixa. Basta que hom es pregunti *qui* és pròpiament «pervers» en el sentit de la moral del ressentiment. La resposta estricta és aquesta: precisament l'«home bo» de l'altra moral, precisament el noble [...], però acolorit, interpretat i vist del revés per l'ull enverinat del ressentiment.

Friedrich NIETZSCHE. *La genealogia de la moral*, I

1. Expliqueu breument (entre vuitanta i cent paraules) les idees principals del text i com hi apareixen relacionades.

[2 punts]

2. Expliqueu breument (entre cinc i quinze paraules en cada cas) el significat que tenen en el text els mots o les expressions següents:
[1 punt]
 - a) «noble»
 - b) «imatge invertida»

3. Expliqueu el sentit de la frase següent del text: «Aquest concepte de “dolent” d’origen noble i aquella idea de “pervers” sorgida de la bóta de cervesa que és l’odi insaciable [...] són molt diferents, per bé que ambdós termes, “dolent” i “pervers”, es contraposin en aparença a la mateixa idea de “bo”». (En la resposta, us heu de referir als aspectes del pensament de Nietzsche que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.)
[3 punts]

4. Compareu la concepció de la moralitat de Nietzsche amb la concepció de la moralitat d’un altre autor/a destacat de la història de la filosofia occidental.
[2 punts]

5. Expliqueu si esteu d’acord o en desacord amb l’afirmació següent: «Seria desitjable que la moral imperant avui en dia fos el tipus de moral que Nietzsche anomena *moral noble*». Argumenteu la resposta.
[2 punts]

Opció B

Aquesta naturalesa [que Déu m’ha donat com a ésser compost de cos i ment] m’ensenya prou bé a fugir de les coses que em causen una sensació de dolor i a buscar les que em transmeten alguna sensació de plaer; però no veig que a part d’això m’ensenyi que d’aquestes diferents percepcions dels sentits hàgim de concloure res tocant a les coses que hi ha fora de nosaltres sense que la ment les hagi examinat curosament i amb molta atenció. Ja que és només a la ment, em sembla, i no al compost de ment i cos, que pertany el coneixement de la veritat d’aquestes coses.

Així, tot i que una estrella no em produeixi una impressió més gran en l’ull que el foc d’una petita espelma, no hi ha en mi cap facultat real o natural que m’indueixi a creure que no és més gran que aquest foc, sinó que simplement ho he jutjat així des de petit sense cap fonament racional. I si bé quan m’acosto al foc sento calor, i si m’hi acosto una mica més també sento dolor, no hi ha cap raó que em pugui convèncer que en el foc hi hagi cap cosa semblant a aquesta calor que sento, ni tampoc a aquest dolor.

DESCARTES. *Meditacions metafísiques*, VI

1. Expliqueu breument (entre vuitanta i cent paraules) les idees principals del text i com hi apareixen relacionades.
[2 punts]

2. Expliqueu breument (entre cinc i quinze paraules en cada cas) el significat que tenen en el text els mots següents:
[1 punt]
a) «ment»
b) «cos»

3. Expliqueu el sentit de la frase següent del text: «Ja que és només a la ment [...] i no al compost de ment i cos, que pertany el coneixement de la veritat d'aquestes coses». (En la resposta, us heu de referir als aspectes del pensament de Descartes que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.)
[3 punts]

4. Compareu la concepció de Descartes del paper de la raó i dels sentits en el coneixement amb una altra concepció del paper de la raó i dels sentits en el coneixement que es pugui trobar en la història de la filosofia occidental.
[2 punts]

5. Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Hi ha coses que sé, que no les puc haver après a partir de l'experiència». Argumenteu la resposta.
[2 punts]

